

is elfogadta a menleveleket.¹¹³⁾ Előfordult, hogy az SS és a nyilasok bosszúságára egész menetoszlop menekült meg, tért vissza Budapestre. Az RSHA tudomást szerzett ezekről az akciókról, és Ribbentrop ösztöklélte Veesenmayert, hogy nyújtson be Szálásinak tiltakozást a svájciakkal kapcsolatban, „a magyar–német háborús erőfeszítések szabotálása miatt”. Veesenmayer rögtön teljesítette a kérést, s emlékeztette a budapesti svájci követséget és a magyar hatóságokat arra, hogy menlevél csak olyan zsidónak adható, akit még nem mozgósítottak munkára. A külügyminisztériumot november 16-én megnyugtatta afelől, hogy a menlevéllel bíró zsidókat ki fogják szűrni és a hamis menlevelet felmutatókat „újra munkára fogják”¹¹⁴⁾. Nem sokkal ezután razziákat rendeztek a svájci védelem alatt álló házakban, hogy kiostálják a hamis menlevelek tulajdonosait; a razziákat a nyilasok szervezték, Theodor Dannecker Obersturmbannführerrel közösen, aki az Eichmann-féle Sonderkommandót képviselte. Az elfogottak közül sokakat a Dunába lőttek vagy visszakényszerítettek a hegyeshalmi halálmenetekbe.

A razziák nem állították meg a mentőakciókat. A svájci mentőcsoport tagjai nem hagyták abba erőfeszítéseiket. Mások is folytatták a segítségadást és a mentést, kivált Svédország védelme alatt.

Svédország. Svédország egyedülálló tekintélyt vívott ki magának Magyarországon a magyar nemzet számára a világháború alatt nyújtott szolgálataival. Az első világháborúban a Svéd Vöröskereszt viselte gondját a magyar sebesülteknek és védelmezte a magyar hadifoglyokat, és fontos szerepet játszott az első világháborút követő hadifogolycserében. A Sztójay-kormány, ahogy elődei is, ilyenformán újabb hasonló szolgálatvállalásra számított a Svéd Vöröskereszt részéről. Svédország látta el Magyarországot képviselőt az ellenséges országokban. Nagy-Britanniában és az Egyesült Államokban meglehetősen nagy számban éltek magyar származású állampolgárok, s nem egy közülük igen jómódú, akik védelemre szorultak.

A svéd vezetőknek tudomásuk volt a nácik végleges megoldási programjáról. Nemcsak külföldi – semlegesek lévén, Európának minden országában jelenlévő – képviselőik révén tartottak lépést a fejleményekkel, hanem a svéd zsidó közösség szószólói, így Norbert Masur gyáros, a Zsidó Világkongresszus képviselője, Gunnar Josephson, a stockholmi zsidó közösség feje, és Marcus (Mordechai) Ehrenpreis főrabbi révén is.¹¹⁵⁾ A főrabbi folyamatosan kapott tudósítást az Európa náci uralom alatt álló részeiben folyó zsidóellenes tevékenységről, és elsősorban a svájci és Svájcban székelő nemzetközi zsidó szervezeteken keresztül igyekezett nyomást gyakorolni a svéd kormányra; ezek a szervezetek Pozsonyból,